

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “มาตรการคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์” มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการทางกฎหมายในการผลักดันการออก ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. โดยมีข้อค้นพบสรุปสาระสำคัญได้ 5 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก ควรกำหนดการคุ้มครองสถานะทางกฎหมาย โดยการกำหนดให้บิดา และมารดาของคู่สมรสที่ต้องการมีบุตรเป็นบิดาและมารดาโดยชอบด้วยกฎหมายตามหลักพันธุกรรม และให้นำเรื่องครอบครัวและมรดกมาใช้โดยอนุโลมในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ประเด็นที่สอง ควรกำหนดการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ (กคพ.) เพื่อกำกับดูแลนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่สาม ควรกำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

ประเด็นที่สี่ ควรกำหนดการควบคุมเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์อย่างเข้มงวด ตลอดจนควบคุมการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์และทดลองกับตัวอ่อนและเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ที่ไม่ถูกต้องด้วย

ประเด็นที่ห้า ควรกำหนดการคุ้มครองให้มีผลย้อนหลังแก่เด็กที่เกิดเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ก่อนร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

นอกจากนั้น ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในมาตรการทางกฎหมายที่สำคัญ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

ประการแรก แนวทางการการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการทางกฎหมายมหาชน ควรจัดให้มีการจัดตั้ง “องค์กรผู้จัดให้มีการตั้งครรภ์แทน” และควรที่จะได้กำหนดในเรื่องอายุ สัญชาติและความสามารถไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย

ประการที่สอง แนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการทางกฎหมายเอกชน ควรได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับแบบการทำสัญญาตั้งครรภ์แทน และควรกำหนดห้ามมิให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ หรือบอกเลิกสัญญาใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเด็กที่จะเกิดมาไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นเพื่อสุขภาพร่างกายของหญิงนั้นจริง ๆ หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยคำสั่งศาลเท่านั้น

ประการที่สาม แนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการควบคุมทางกฎหมาย ควรได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องการควบคุมสถานบริการทางการแพทย์ โดยกำหนดให้มีหน้าที่ในการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริจาคไข่ อสุจิ หรือตัวอ่อน และข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กที่ถือกำเนิดจากการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ เพื่อให้ข้อมูลทั้งหมดถูกเก็บอยู่ในฐานข้อมูลเดียวกัน อันจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้สิทธิตามกฎหมายในการขอทราบข้อมูลต่อไป และแพทย์สภามี

หน้าที่ในการรายงานชื่อสถานบริการทางการแพทย์ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการรักษาโดยใช้เทคโนโลยี
ช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการรักษาหรือให้บริการตามประกาศ
หรือคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายฉบับนี้

ประการที่สี่ แนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการบังคับทางกฎหมาย ควรได้รับการแก้ไข
เพิ่มเติมในมาตรการบังคับทางแพ่ง โดยนำเรื่องการอุปการะเลี้ยงดูจนกว่าจะบรรลุนิติภาวะมาใช้กับผู้
ปฏิบัติผิดสัญญาตั้งครรภ์แทน และมาตรการบังคับทางอาญา โดยการเพิ่มโทษจำคุกให้หนักขึ้น
และนำเรื่องโทษปรับมาใช้สำหรับการฝ่าฝืนของสถานบริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง
การแพทย์ผิดกฎหมายให้สูงกว่านี้